

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 111. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890597938848.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Nabofamilierne

Nabofamilierne blev trykt første gang i NE 4-47, der udkom 3.4.1847 (se *Den gamle Gadeløgte*).

Eventyret er sandsynligvis skrevet i januar 1847, idet A i et brev til Carl B.Lorck, hans forlægger i Tyskland, 4.2.1847 fortæller, at han har skrevet to nye eventyr, hvoraf han sender det ene, *Den gamle Gadeløgte* 112 (se ovf. s. 110), hvorimod »Det andet Eventyr, som jeg endnu har, kan De faae i: Aus meiner Mappe« (BLorck 78). At det her drejer sig om *Nabofamilierne* tør slutes af et brev til Ingemann 10.2.1847: »To nye Eventyr ere skrevne: »Nabofamilierne« og »Den gamle Gadelygte«« (BfA II 160f). Tilsyneladende har Lorck også ønsket *Nabofamilierne* tilsendt straks, idet A 1.3.1847 meddeler ham: »med Hensyn til Deres Ønske endnu at faae til »Eventyr-Samlingen«, *det* Eventyr, jeg havde tiltænkt: »Aus meiner Mappe« da vil jeg fortælle Dem, at denne Tid har ganske stillet mig paa dette Gebeet i min Digtning, og da De er saa fortræffelig [...] saa er det min fattigste Tak at bringe Dem mere, end eet Eventyr, seer De da, jeg har skrevet hele *fire ny Eventyr*«, hvorpå titlerne på eventyrene i NE 4-47 opregnes (BLorck 85 f). A var imidlertid også presset fra Reitzels side for at udgive dem på dansk først, og det blev sidstnævnte der sejrede (ib. 86, 93).

Om baggrunden for eventyrets tilblivelse og motivet med spurvene som repræsentanter for materialismen og roserne som billede på poesi og skønhed vides intet, men der er måske en tilknytning til herregården Nysø og det nyopførte Thorvaldsens Museum.

113.22*henne*] væk, borte.

114.28-34 Muligvis en personlig erindring om den unge baron Holger Stampe (1822-1904) til Nysø, til hvis fødselsdag 27.8.1840 A havde skrevet en vise, hvori det bl.a. hedder (Rigmor Stampe: *Baronesse Stampes Erindringer om Thorvaldsen*. 1912.73): »Har I seet vor Holger Stampe / Nøgen paa den sorte Hest [...] / Hvor man ham betragte vil, / Hvilket deiligt Muskelspil!« Også Thorvaldsen inspireredes af synet og har afbildet det på et relief i 1840 (ib. 74).

115.12*et fransk Navn ... kan sige*] potpourri. - **12-13***bryder mig om*] lægger vægt på. - **31***siig mig ... hvem Du er*] gammelt ordsprog.

116.2*raske*] dygtige. - **29ff.** Sml. KES: »En sjelden Kunstner maatte han blive, eller et sølle Skrog, en Spurv med Bogguld paa Vingerne, hvem de andre Spurve derfor hugge til Blods« (40; jvf. BHH 185f). Om det stærkt personlige i billedet se HCA 221f. - **31***Bogguld*] bladguld.

117.9*See'ken en*] sml. *Ole Lukøie* (I 171.9). - **37***mule*] surmule.

118.9*lykkelig*] til alt held. - **20***en Maler*] muligvis P.C.Skovgaard (1817-75), der ofte hentede sine motiver fra Nysø og omegn (Rigmor Stampe: *Baronesse Stampes Erindringer om Thorvaldsen*. 1912.277). - **29***sørge da ikke for*] sørger da ikke over. - **32***ordenlig*] ligefrem.

119.33*kullede*] forkullede.

120.16*Slottet*] Christiansborg Slot. - **21-23***de vare af Marmor ... Spurve-Øine*] sml. *Dagbøger* 21.11.1833 (I 235), hvor Henrik Hertz røbede, at han ikke uden videre kunne se forskel på marmor og gips. - **11323***en Metalvogn*] Quadrigaen udført af H.W.Bissen (1798-1866) delvis efter Thorvaldsens udkast. - **24***Thorvaldsens Museum*] eventyrets slutning er delvis en anakronisme, idet selve bygningen i det væsentlige fuldendtes 1839-42, mens Thorvaldsens kiste først 6.9.1848, knap halvandet år efter eventyrets udgivelse, blev overført fra Vor Frue Kirke, hvor den havde henstået siden bisættelsen 1844. 17.9.1848 indviedes museet og blev overdraget til Københavns kommune.

121.15*gjorde af*] viste opmærksomhed, gjorde stads af. - **21***Bygmesteren*] arkitekten M.G.Bindesbøll (1800-56).